

**СІЧЕНЬ-
ЧЕРВЕНЬ**
2014
№ 1-3 (115-117)

СІВЕРЯНСЬКИЙ ЛІТОПИС

Всеукраїнський науковий журнал

ЗМІСТ

Шеф-редактор

С. О. Павленко

Головний редактор

В. О. Дятлов

Заст. головного редактора

О. Б. Коваленко

Редакційна колегія

М. К. Бойко,
О. Д. Бойко,
А. М. Боровик,
Г. В. Борjak,
В. О. Горбик,
В. О. Дятлов,
О. Б. Коваленко,
В. П. Коваленко,
В. В. Кривошея,
С. А. Леп'як,
О. О. Маврин,
Ю. А. Мицик,
Д. М. Никоненко,
А. М. Остряк,
С. О. Павленко,
В. М. Половець,
К. М. Ячменіхін

Редакційна рада

І. М. Аліференко,
П. В. Грищенко,
Т. П. Демченко,
О. К. Дубина,
А. Л. Курданов,
В. В. Мельничук,
П. М. Мовчан,
С. М. Мойсієнко,
О. П. Моця,
О. П. Реєнт,
В. М. Тканко,
В. Ф. Чепурний.

Випусковий редактор

О. В. Ткаченко

Журнал видається за
фінансової підтримки
Чернігівської
облдержадміністрації.

Засновники –

Чернігівський національний
педагогічний університет
імені Т. Г. Шевченка,
Всеукраїнське товариство
«Просвіта» ім. Тараса
Шевченка,
Інститут української
археології та джерелознавства
ім. М. С. Грушевського НАН
України.

Рекомендовано до друку
Вченою радою Чернігівського
національного педагогічного
університету імені
Т. Г. Шевченка (протокол
№ 6 від 29 січня 2014 р.)

У ГЛИБ ВІКІВ

Чугаєва І. Літописні фрагменти про Святослава
Ярославича: до проблеми інтерпретації 3

Діптан І. Боротьба за «скарб» І. Мазепи
як один із чинників з'яви «Конституції» П. Орлика 9

Ситий І. З історії Слабинської сотні 23

МОВОЮ ДОКУМЕНТІВ
Лист княгині Дольської до Карла XII (вересень 1704 р.)
(Публікація Хокана Хенріксона, переклад з латинської
Ольги Циганок, коментар Олександра Дубини) 36

Рєброва Н. Вшанування пам'яті Петра Івановича
Прокоповича Батуринською спілкою пасічництва
в 20-і роки ХХ ст. 43

Коваленко О. Зі спогадів Марії Чорносвитової про
старий Чернігів (друга половина ХІХ – початок ХХ ст.) 49

Салтан О. «Сделано мало, будет сделано больше» 61

ЦЕРКОВНА СТАРОВИНА
Тарасенко О. Чернігівська духовна дікастерія/
консисторія у структурі єпархіального управління 75

ДО 70-РІЧЧЯ ПЕРЕМОГИ
Еткіна І. Понорницький край Чернігівщини наприкінці 1941 р.
(За щоденниками Дмитра Захаровича Браженка) 90

Шевченко М., Білоус О. Без права на забуття...
До історії одного спаленого українського села 113

ІСТОРІЯ МІСТ І СІЛ
Саєнко Н. Домогосподарства мешканців Батурина
середини ХVІІІ ст.: історико-демографічні аспекти. 120

Стецюк В. Гарнізон Чернігова
наприкінці ХІХ – на початку ХХ ст. 130

Шара Л. Таксація продуктів харчування у воєнний час
(на прикладі роботи Чернігівської міської думи 1916 р.) . . 137

ЮВІЛЕЇ
Студьонова Л. Тарас Шевченко сам по собі й у свій час . . 145

Коваленко В. Археологія у творчій спадщині
Тараса Шевченка. 158

РОЗВІДКИ
Ямпольєць П. Рівень життя міського населення УСРР
на початку непу 165

Лаврінєнко Л. Форми й методи державного регулювання
охорони народного здоров'я та їх прояви на Чернігівщині
(1960 – 1980-і рр.) 172

Панченко В. Погляди І. П. Білоконського на проблеми
народної освіти 177

Пиріг П. Великий вчений і реформатор Василь Каразін
(До 240-річчя від дня народження) 184

Макаренко Т. Представництво національних меншин в
органах державної влади: історичний аспект 188

Мідько А. Внесок нащадків В. В. Тарновського-молодшого
у прогресивні перетворення життя українського
суспільства кінця ХІХ – початку ХХІ ст. 193

РЕЦЕНЗІЇ. ОГЛЯДИ. АНОТАЦІЇ
Воїнов С. Провозін Павло. Кризь віки 196

Павленко С. Циганок Ольга. Фунеральне письменство
в українських поетиках та риториках ХVІІ–ХVІІІ ст.:
теорія та взірці 200

НАУКОВЕ ЖИТТЯ
Чугаєва І. «Треті Фльорівські читання...» 205

Пам'ятаємо. Володимир Єгорович Чухно 207

«СІВЕРЯНСЬКИЙ ЛІТОПИС»

Всеукраїнський науковий журнал

Згідно з додатком до постанови президії ВАК України від 26 травня 2010 р. №1-05/4 журнал «Сіверянський літопис» включено у перелік наукових видань, публікації яких зараховуються до результатів дисертаційних робіт з історії.

Реєстраційне свідоцтво КВ № 16226 – 4698 ПР від 21 грудня 2009 р., видане Міністерством юстиції України.

Індекс 74325

Адреса редакції: 14000, м. Чернігів, вул. Воровського, 10

Телефон для довідок 95-74-18

Сайт журналу: www.siver-litopis.cn.ua

Базові освітні, наукові, культурологічні установи, де зберігаються комплекти журналу «Сіверянський літопис»:

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського

Національна парламентська бібліотека України

Державна науково-технічна бібліотека України

Львівська державна наукова бібліотека ім. В. Стефаника

Одеська державна наукова бібліотека ім. М. Горького

Харківська державна наукова бібліотека ім. В. Г. Короленка

Книжкова палата України

Журнал надсилається також до інших бібліотек, наукових, освітніх та культурологічних закладів України, США, Канади, Англії.